

B E T O N I E.

De XIVde CLASSE.

Zie LINNÆUS Nat. Hist.
door HOUTTUIJN, IIde
Deel IXde St., bl. 340.BETONIE met een afgebroken Air,
den Helm geheel, de middellip
der Bloemlippen uitgerand heb-
bende.

- a. De eenbladige vijfstandige, eenig-
zins ruige Kelk.
- b. De eenbladige Gaaperachtige
Bloem omgekeerd, met de uitge-
rande middellip, en de Meel-
draadjes twee langer, twee korter.
- c. Een Meeldraadje afzonderlijk.
- d. Het vierdeelig Vruchtbeginzel
met den Stijl en dubbelden Stem-
pel.
- e. De onverdeelde Bloemhelmen ver-
toonzen zig aan de Plant.
- f. Een Wortelblad.

BLOEITIJD. Dit Kruid, dat hier
in de Tuinen geteeld wordt, groeit
wild in de Zuidelijke deelen van
Europa, in Duitschland, als ook
in de Boschen van Rusland, enz.
Het bloeit in de Zomer en groeit
ter hoogte van een of twee Voeten,
zijnde een overblijvend Gewas.

B E T O N I C A
O F F I C I N A L I S.

CLASSIS XIIIa.

Conf. LINNÆI Sijst. Nat. Ed.
GMELINI, Tom. II di Part.
IIa pag. 906.BETONICA Spicâ interruptâ, Co-
rollâ Galeâ integrâ, lacinia in-
termediâ Labiorum emarginatâ.

- a. Calix monophyllus, quinque-
dentatus, parum villosus.
- b. Corolla monopetala ringens in-
versa, cum Labio medio emar-
ginato & Staminiibus binis lon-
gioribus, binis brevioribus.
- c. Stamen separatum.
- d. Germen quadripartitum cum
Stijlo, & Stigmate duplicato.
- e. Galeâ integrâ Florum apparent
in Specimine.
- f. Folium radicale.

TEMP. FLOR. Hæc Herba, quæ
apud nos in Hortis colenda, sponte
crefcit in partibus Australioribus
Europa, in Germania, atque in
Sijlvis Rusiæ familiaris, æstate
florida, altitudine unius vel duo-
rum Pedum. Perennis est.

GEbruik. De Betonie is, als een Geneesmiddel, hier te lande
weinig in gebruik. De Bladen en Bloemen, als Thee getrokken,
zijn dienstig tegen eenige Ongemakken van Hoofd en Borst, die uit
eene verslijmde Maag ontstaan; maar den Reuk van het versche
Kruid kunnen sommigen niet verdraagen. Men telt het onder de
Niesmiddelen (*Errhina*). De Wortels purgeeren sterk met Braaking.
In Duitschland is 'er een Water, een Sijroop en Pleister, in de
Apotheeken van bekend.

WA.

Betonica officinalis. L.

